

مشكلة الفقر وكيف عالجها الإسلام

Al Khutbah 33 **So Bandingan ko Kamrmr ago so Bolong on o Islam**

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَعْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسنَا وَسَيِّنَاتِ أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِ اللهُ وَحَدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ اللهُ فَلاَ مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يُضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا ، وَأَشْهَدُ أَنْ لاَّ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ، اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَبَارِكُ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَبَارِكُ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَمَنِ اهْتَدَى بِهَدْيِهِ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ... وَبَعْدُ:

فَيَاعِبَادَ اللهِ يَقُولُ الْحَقُّ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ:

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الأَرْضَ ذَلُولاً فَامْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ وَإِلَيْهِ النُّشُورُ (اللك ٥٠)

Innalhamda lillāhi nahmaduhu wa nastaīnuhu wa nastagfīruh, wa na'ūdubillāhi min shurūri anfusinā wa sayyiāti a'mālinā, man yahdihillāhu falā mudhillalahu, wa may yudhlil falan tajida lahu waliyyan murshidā, wa ash'hadu allā ilāha illallāhu wahdahu lā sharīka lahu, wa ash'hadu anna Mohammadan abduhu wa rasūluh, Allāhumma salli wa sallim wa bārik alā Mohammadin sallallāhu alayhi wa salallama wa alā ālihi wa sahbihi wa manihtadā bihad'yihi ilā yawmidd dīn... wa ba'du:

Fayā ibādallāh, Yaqūlul Haqqu Tabāraka wa Ta'ālā fil Qur'ānil Karīm:

Alladī jaala lakumul ardha dalūlan famshū fi manākibihā wa kulū min rizqihi wa ilayhin nushūr. (Al Mulk 15)

Manga Oripn o Allah, biyantog tano so Allāh [s.w.t] a Kadnan tano a Lbi a Makalimoon ko kala o limo iyan a di dn khaitong o manosiya. Go so kapakaslang sa maliwanag na san ko pangolo tano a miyatindos a Nabi a so Mohammad Bin Abdillah [s.a.w] ago so manga pamiliya niyan, ago so manga sahabah niyan, na samporna ko kadandan o manga Muslim a miyonot ko toroan iyan.

Giyankai a bandingan tano imanto na giyai so bandingan a so Kamrmr ago so manga bolong on o Islam. So manga pagtaw a miyangao-ona na mbarambarang so ilay ran sankai a kamrmr sa alowin tano so piyangatitinsan ko manga tindg iran on:

A. So sagorompong a pd ko manga taw a giimrongorongot: a aya panolon iran na so katawaranga ko doniya ago so kasolk ko manga girb sa ron mbaratapa so taw sa manga amal, na aya paratiyaya iran na so kamrmr na kna o ba marata a patot a palagoyan, go kna pn o ba ragawr a wajib a kabolongan. Ogaid na skaniyan a kamrmr na limo a phoon ko Allāh [s.w.t] a ipmbgay niyan ko manga oripn iyan a pkhababayaan iyan, ka an matatap so poso' iyan a mitotompok ko akhirat, sa ikagogowad iyan so doniya sa sii dn mitotompok ko Allāh [s.w.t] sa ipphangapdi iyan so manosiya, a sopak anan ko kakhawasa a pkhasabapan sa kapangalandada ago phakatala ago phakatmbang ko manosiya a aya khatonay niyan na so kapangalandada ago kapaminasa.

Pd sankai a manga taw so gii niyan tharoon a: Giyankai a doniya na langon dn marata, na so kibabatog ko lopa na palaya dn siksa ago morka, na aya mapiya na so kagaan a kadadas ankai

a doniya, sa makababa so omor iyan, odi na so manosiya ko kaminos iyan na di ron manatas sa mathay. Na sabap san na so adn a akal iyan na patoray ron so kapakakhapa niyan ko manga sabap o kaoyagoyag sa di niyan sawitan so manga pipiya on sa aya bo a ikhadn iyan on na sii ko diyanka a kapkhaoyagyag iyan sa taman sa matay.

Giyankanan a pamikiran na miya-adn so manga agama a pzimba sa barahala, ago adn pn ko agama a phoon sa langit so taw a giyanan i panolon iyan sa pmamasla-an iran so kamrmr ago sosotin iran, ka kagia okit ko kaphringasaa ko lawas a so kon so karingasaa ko lawas na okit ko kapphakaozor o niyawa. Sa miyakaprarad ankanan a panarima ko sabaad a manga Muslim a gii mamagawliya, sa rarad o paratiyaya a mananangga a minisaog ko panarima o Islam a paka-asal, sa kiyalbogan iyan so lingawan iyan a datar o kaprongorongot a India, ago so panolon o Manu a phoon sa Persia. Ago so giikaprongorongot o nasrani (celibacy) a go so salakaw san a pd ko manga agama a miyakasold ko kaoyagoyag o manga Muslim.

Sii sankanan a paratiyaya na gii ran tharoon so katharo a: Igira miyailay nka so kamrmr a phakadansal na tharo anka so:

Bolos ka hay tanda o manga salih a manga pipiya, na amay ka mailay nka so kakhawasa a phakadansal, na tharo anka so: Giyai na dosa a minikabalaga dn so siksa iyan!!!.

Sii sankanan a btad na daa bali o kaplobaa ko bolong o kamrmr sii sankai a manga taw sabap sa di ran pipikirn o ba so kamrmr na sakit a patot a kabolongan.

B. So Tindg a Kattgl, (mad'hab al Jabr): Giyankai a manga taw na aya paratiyaya iran na sosopakn iran ankoto a paratiyaya a paganay ko makapantag ko kamrmr, sa aya kapipikira iran ko kamrmr na marata ago tiyoba ogaid na skaniyan na okoran a phoon sa langit a da dn a okit o ba kabolongi sa so kamimiskin o miskin ago so kakhakawasa o kawasa na sabap ko kabaya o Allāh [s.w.t] ago so okoran iyan, sa o kiyabayai o Allāh [s.w.t] na balowin iyan so kadandan o manga taw a palaya dn kawasa, sa madatar iran so Qarun, ogaid na giyanan i kabaya o Allāh [s.w.t] a piyakanggolalan iyan a adn a biyaloy niyan a kawasa na adn pman a biyaloy niyan a mrmr, sa tiyoba iyan kiran sa daa phakabaroba ko kokoman iyan.

Sa aya bo a bolong a inipando ankai a sagorompong na so kazabar o manga miskin sa makathapapay siran ko okoran o Allāh [s.w.t] sa makaphantang siran ko tiyoba o Allāh [s.w.t] sa masoat siran ko inibagi kiran a okor iran, ka kagiya kon a so kasosoat ko inibagi o Allāh [s.w.t] na gadong a di kharawas, ago kakawasaan a di khalngan. Sa aya kapanginsokor sii kiran na so katarimaa ko mambbtad sa di dn pangilayan sa bolong ago tabal.

C. Adn a sagorompong a manga taw a aya panolon iran na so kakhapiyaan a tinanggisa: Giyankai a sagorompong na makararani siran ko tindg o ika dowa a lompokan ko kapipikira iran ko kamrmr sa skaniyan na marata ago tiyoba, sa iniitong iran a giyoto na ragawr a patot a kabolongan.

Ogaid na aya bo a bolong iran na di mabblag ko kaosiyati ko manga miskin sa kasoat iran ko okoran iran ago so inibagi kiran a okor iran sa datar o tindg o ika dowa lompok, ogaid na malo miyaka-andog sa onaan sa phagosiyayatan iyan so manga kawasa sa kabgi niyan ko miskin ago ipangalimo iyan sa adn a kipantag iran a balas sii ko Allāh [s.w.t], na amay ka di siran mangalimo na khasogat siran a sikasa a masakit a phoon ko Miyangadn.

Giyankanan a pannkat iran ko kawasa sa kapangalimo iyan ko miskin na da a ka-aawidan iyan a sogoan a phamatoray go daa bitikan a kitab a inibtad iran a ba niyan pagakowa so kisampay o tabang san ko manga taw a kapapatotan on.

Giyai i pamikiran a piyakalankap o manga agama a miyaonaan o Islam, sa aya bo a sanaan na so kapiyaan o manga kawasa a nggolalan sa kazakataw ago kapammgay sa trang sa atay o kawasa, giyanan so lomiyankap sa Aurupa ko tnday o manga masa a lmbak sa da dn a kabnar o miskin a katotokawan a patoray ko kawasa, inonta bo sa ikhapiyaan iyan on a pd sa pammgayan.

D. Tindg a Kapanamok a Capitalism (Ra'simali): Giyanan i ika pat a tindg a aya paratiyaya niyan na so kamrmr na marata a pd ko ringasa o kaoyagoyag, ago pd ko manga ragawr iyan, ogaid na aya kassnditan on na so dn so taw a mrmr, odi na so okor iyan, odi na so okoran iyan, sa kna o ba adn a atastanggongan on o pagtaw odi na so parinta odi na so manga kawasa, sa oman i isa na sangana niyan a ginawa niyan sa di niyan iinama so pd iyan. Aya dato ankanan a pamikiran na so Qārun a pd ko pagtaw o Musa [a.s.] a tanto a minilabaw so kiyakhawasa niyan. Sa gowani a osiyatan o pagtaw niyan ko kiyaaloya on o Qur'an a:

Go ploba anka so nganin a inibgay raka o Allah ko ingd a pkhaori, sa di nka plipati so kipantag ka ko doniya, sa pangalimo ka sa datar o kinipangalimoon raka o Allah, sa di nka phlobaa so kapaminasa ko lopa, ka mataan a so Allah na di niyan khababayaan so manga taw a giimaminasa (al Qasas 77)

Na aya inismbag iyan na:

Pitharo iyan a mataan a inibgay rakn so kakawasaan akn sa minggolalan sa katao a matatago rakn (kapasang akn) (Al Qasas 78).

Giyankanan a pamikiran na giyanan i miyangondato sa Aurupa ko kiyasbang ankai a bago a masa, sa so miskin sankai a datarai a tindg na kadodoanan a di so wata a ilo a pphamorot sa odod (sama) ko lamisaan o manga kawasa.

E. Pamikiran a Kadidiyamong a Kapamagpda (ishtirakiyyah shuyu'iyyah): Giyankai a pamikiran na aya panolon iyan na aya kakhada o kamrmr na so kipaginontolan o miskin, sa di anan khaadn inonta bo o maponas so pankat o manga kawasa, sa kowaan so manga tamok iran sa aya okit anan na mapgs siran o pankat o manga taw a gomagalbk a siran i madakl i bilangan a di so pankat o manga kawasa. A siran so pmbthowan sa *Proletaria*.

Sa aya inokitan iran na piyakada iran so kabnar ko kapakamilik sa tamok, sa langowan a kakawasaan a khapoonan o kaoyagan na da dn a ba on phakamilik a sakataw a taw, sa aya pphapaar san na so parinta a makatitindg, sa giyankai a pamikiran na giyai i atoran a Russia ago so manga ingd a moonot sa kadato iran, sa madakl a phizosonan ankanan a manga tindg iran ogaid na maoompong siran san.

So Pamikiran o Islam ko Kamrmr:

So Islam na siyanka iyan so pamikiran a kasosotiya ko kamrmr a gyoto so tindg o paganay a lompok a miyaaloy tano, sa da dn a satiman bo a ayat a ba niyan biyantog ago piyakapiya so kamrmr, go da pn a titayan a Hadith o Rasūlullāh [s.a.w] o ba niyan piyakapiya. Aya inaloy o Hadith a biyantog iyan na skaniyan so Zuhd aya ptharoon a zuhd na so kapakakowa o taw sa kakawasaan na osarn iyan ko kabaya o Allāh [s.w.t] sa di niyan on pakalaan so anogon iyan, sa aya Zāhid na so taw a kawasa a adn a tamok iyan a pthigran iyan sa misonkad iyan ko kabaya o Allāh

[s.w.t], kna o ba skaniyan miskin, ka so miskin na daa pthigran iyan a kakawasaan iyan ka awasawas so lima niyan.

So Islam na biyaloy niyan so kakawasaan a limo a inibgay o Allāh [s.w.t] ko taw sa tpng on a patot on so kapanalamat iyan, na so kamrmr na ragawr ago tiyoba a plindongan sii ko Allāh [s.w.t] ago patot a kabolongan.

So Kamrmr na Piligro ko Paratiaya:

Mataan a so kamrmr na mrat o paratiyaya a bithowan skaniyan sa Makaopaw, a kna o ba aya pagopawa niyan na so bok ko olo, ogaid na aya dn a pagopawn iyan na so paratiyaya sii ko poso a giyoto i sabap a miyatharo o sabaad ko manga Ulama so katharo a:

Igira somiyong so kamrmr sa isa a Ingd na tharoon o kakhapir a kowa ako nka a onota aka!!

Sa kna o ba piyakammsa a kiyatharoa o Rasūlullāh [s.a.w] ko Hadith iyan a: *Maito bo na so kamrmr na pmbaloy a kakhapir*. Sa lalayon iplindong o Rasūlullāh [s.a.w] ankai a dowaa ko da niyan pn kazalam ko oman i sambayang iyan:

Ya Allāh mlindong ako rka phoon ko kakhapir ago so kamrmr.

Sa piyakapagpda iyan so kakhapir ago so kamrmr ka datar o ba magpda a di makapm-blag.

So Kamrmr na Piligro ko Paparangayan:

Kna o ba anan mamiminos ko kapipiligro sii ko miyaaloy sa onaan, ka so kamrmr na pkhisonggod iyan so khirkon ko kaziiga niyan ko kawasa amay ka di niyan ipangalimo. Sa so patiis na pmbaloy sabap ko kamrmr a bokhag, a di phakatoman sa pasad, sabap dn sankoto a rarad o kamrmr a misosogat on.

So Kamrmr na Piligro ko Kapamimikiran:

Kna o ba aya bo a khabinasaan o kamrmr na so katamapr a kapniniyawa odi na parangay o Manosiya, ka khabinasaan iyan pn so akal pamikiran o Manosiya sa di niyan maphakatolangd so kandirogod ago so kapamimikiran. Piyanothol makapantag ko Al-Imam Mohammad Bin Al-Hassan As-shaybani a bolayoka o Abu Hanifah a so sanasanaan iyan a babay na pitharo iyan on a: So tapong iran a phagmbaalan a roti na miyalngan, na pitharo iyan on a lalong ka sabnar a miyailang ka ko olo akn a pat polo a mas'ala ko Fiqhi, sa kiyatokawi niyan sa miyalngan so kaoyagan iran.

Go pitharo o Abu Hanifah a di ka phakimosawir sa taw a daa a tapong ko walay niyan a khamabaalan iyan a roti. Maana a so taw a daa kawyagan iyan na di makaphami-mikiran sa mapiya, na di kaphangniyan sa mosawir.

So Kamrmr na piligro ko Kaphamiliya:

Mataan a phakabinasa skaniyan ko kaphamiliya sii dn ko kapharagombalaya on ago so kakhatatap iyan, ago so katitiman iyan, sii ko kaphakatindga ko kaphamiliya na di makaphangaroma so daa tamok iyan. So miyakapangaroma dn na pkhabaloy so kamrmr a rantas o khoyaptaan iran sa khaadn iyan so kamblag, na sii ko katitiman o pamiliya na khasabapan so kamrmr sa kipmbowangn o taw ko wata iyan a di niyan khapr odi na iphammgay niyan. Sii ko manga Arab a Jahiliyah na ba iran dn phlbngn so wata iran a babay a oyagoyag pn sa kalk sa ongos.

So Kmrmr na Piligro ko Kaphagingd:

Anday kaadn o kamrmr sa romabray ko kaphagingd na maadn so piyakalklk a btad, sa pndakl so manga tolisan ago so manga tkhaw a khasabapan sa kaantiyor o ingd.

So Islam na siyanka iyan so langowan a pamikiran a miya-aloy sa onaan ko kasaromag iyan ko kamrmr, sa piyakatindg iyan so kaphagingd a giimamagakowa a isa-isa i kagdam a giizosomanga

so manga miskin on ago so manga kawasa on sa pphakasimpitn iyan so goang ko pagltan o miskin ago so kawasa, sa nggolalan sa kathatabanga ago kapamagogopa.

So manga okit o Islam ko kiyabolongi niyan ko Ragawr o Kamrmr:

- So Kanggalbk.
- So katabangi o kawasa ko lolot iyan a miskin.
- So Zakat.
- So Siyap o Bayt al Mal ko manga miskin.
- So kipatorayin ko kabnar a salakaw ko zakat.
- So kakhapiya-an ago kapangalimo a trang sa atay o kawasa.

Paganay a bolong o Islam ko kamrmr na maadn so kanggalbk o taw a sabap a kapakasokat iyan sa kawyagan, sa inisogo o Allāh [s.w.t] so kaplobaa ko kawyagan ko manga phikilidan o doniya. Pitharo o Allāh [s.w.t] a:

Skaniyan so inadn iyan rkano so lopa a mawnotn na lalakaw kano ko manga katampar iyan sa kangkano ko pd ko rizki niyan, ago ron kano ron khaoyag.

(Al Mulk 15).

So bandingan ko kanggalbk na miyaaloy ko Khutbah a ika tlo polo, sa mawlad a kiyandirogoda on. Sa pangndod ka on ka ndodon so pariksa.

Ika dowa a bolong o kamrmr na so kinisogoon o Islam ko taw a kawasa sa amplan iyan so madazg iyan a mrmr ko sabagi ko tamok iyan, sa biyaloy o Islam a so kazadka na sii pagonai o taw ko madazg iyan, sabap sa dowa a kabnar iyan ko tamok o kawasa. Paganay ron na so kathonganaya iran, ika dowa na so kamimiskini ron.

Ika tlo a bolong o Islam, na so kini paliyogatn iyan ko kabgay sa Zakat, o tamok iyan, a giyanan na biyaloy o Allāh [s.w.t] a rokon o Islam ka an maako a mataan a so manga Miskin na khaamplan siran ko tamok o manga Kawasa kiran. Sa kabnar anan o Miskin a khitgl ko Kawasa so kibgan iyan on, sa odi niyan bgan na khasogat skaniyan a siksa o parinta a Islam.

Ika pat a Bolong o Islam ko kamrmr na so kiyapaka tindga niyan ko Baytal Mal o Islam, a giyangkanan a Bayt al Mal na zakodowan iyan ago pagamplan iyan so awid a akal o Miskin ko taman a khagaga niyan, ka an mada so ragawr o manga taw ko kasisimpiti kiran sa kawyagan. Sa so Baytal Mal, na onayan o kaphagingd o manga Muslim, pantag sankanan a antap a miyaaloy sa onaan.

Ika lima a Bolong o Islam ko kamrmr na so kini paliyogatn iyan ko manga kabnar a salakaw ko zakat, a pd san:

- 1) So kabnar ko kaziringan, sa so miskin a siringan iyan so kawasa na patot ko kawasa a ipangalimo iyan so miskin a siringan iyan, Sa madakl a Hadith a miyakambowat san ko kaphiyapiyai ko siringan.
- 2) So manga Korban a ayam a imbgay so sapo iyan ko manga miskin,
- 3) So manga Kifarat o taw a mizapa sa makapzadka sa pangn'ngkn ko manga miskin,
- 4) So Kifarat o taw a linihar iyan si karoma niyan sa sadka mambo ko manga miskin

- 5) So Kifarat o taw a mimbabangonan sa walay ko dawndaw ko Ramadhan sa khibgay ko nm polo a Miskin
- 6) So Fidiyah sanggar a pangn'nkn o miyaloks a di phakagaga phowasa, a imbgay ko miskin
- 7) So zombaliin a ayam o taw a nomanayk a bithowan sa Hadiy a imbgay ko Miskin,
- 8) So kabnar o taw ko piragon a onga a pamomolan a salakaw pn ko Zakat iyan a imbgay ko miskin.

Ika Nm a Bolong o Islam ko Kamrmr na so kazdka a trang sa atay o manga kawasa san ko manga miskin, katawan a so kawasa a adn a paratiaya niyan a mabagr na aya dn a panamar iyan na so giikanggolawla sa manga pipiya a khisoat iyan ko Allāh [s.w.t], na pd san so kapphammgay niyan sa manga pammgayan a tamok a nggolalan sa sadka niyan ko manga taw na giyanan na biyaloy o Islam a okit ko kabolongi ko sabaad a ongaya o miskin ko gii niyan kapangongoyagan sa ginawa, sa tanto a madakl a pangoyat o Islam ko manga kawasa sa kikapdiin iran ko miskin sa nggolalan sa kabgi kiran sa tamok, a pd san so:

Sa taw a zdka sa timbang a arga a satiman a onga a korma a pd sa sokatan a soti - ago daa tharimaan o Allāh [s.w.t] a rowar sa soti - na mataan a so Allāh [s.w.t] na tharimaan iyan sa so dn so kawanan a lima niyan (ilat ko kapiya a katharimaa niyan on) oriyan iyan na phagoyagoyagn iyan ko khirk on sa datar o kaphagoyagoyaga o isa rkano ko maito a wata o onta niyan sa taman sa mabaloy a datar o palaw sa kala (piyanothol o dowa a Shaykh a phoon ko Abu Hurayrah).

Go pitharo o Rasūlullāh [s.a.w] a:

So sadka na pkhapadng iyan so dosa sa datar o kakhapadnga o ig ko apoy (Piyanothol o Abu Ya'la sa sanday a mapiya a phoon ko Jabir).

Manga oripn o Allāh, giyanan i bandingan a makapantag ko Ragawr o Kamrmr ago Andamanaya i kiyabolongi ron o Islam. Sa so Muslim na paliyogaton a kapakawlad o sowa iyan ago so sima iyan sankai a Agama niyan ka aniyan pkhatokawi so manga lalan a khilidas iyan ko maragn ko kibabatog iyan sa pakala aniyan so paratiyaya niyan ago so kalk iyan ko Allāh [s.w.t], ka giyoto i khikowa niyan ko katao a ipagndao ron o Allāh [s.w.t]. Pitharo o Allāh [s.w.t] a:

Kalkn iyo so Allah ka pangnda-on kano o Allah

Manga oripn o Allāh, da dn a datar o Allāh [s.w.t] a mapiya a phangndao ko kata-o, na so manosiya na lalayon iyan pmbatiyaa so katharo o Kadnan iyan a:

Kadnan ko omani ako nka sa kata-o.

Manga oripn o Allāh, pangnin tano ko Allāh [s.w.t] a balowin tano niyan a pd ko manga taw a pphamakin'gn iran so katharo na phagonotan iran so lbi ron a mapiya.

Wa aqūlu qawlī hādjā wa astagfirullāha lī wa lakum wa lisāiril Muslimīn min kulli djambin fastagfirūhu innahu Huwat Tawwābur Rahīm.

DOWAA KO IKA DOWA A KHUTBAH

Manga oripn o Allāh, mangndod tano ko Allāh ago magapas tano ron sa mamangni tano ron sa rila.

Ya **Allāh**, mapapadalm kami imanto sa ngkai a walay ngka sa pantag sa giiami rka kazoasoata na rilai kami ngka ago rila ingka so manga loks ami ago rila ingka so kadandan o manga muslim so miyamatay kiran ago so oyagoyag kiran,

Ya **Allāh**, pakabagr agka so paratiyaya mi rka ago ompiya ngka so btad ami sa baloy angka so imanto ami a mapiya a di so kagai ami, na so mapita ami na mapiya a di so imanto ami,

Ya **Allāh**, kalimoon ka mingka ago lindinga kami ngka sa awata kamingka ko manga sakit ago piya angka so pphangasasakit rkami, ago pakabayad angka so makambabayadan rkami, na pakakhawasa angka so manga mrmr rkami, na pakandiyakat angka so manga kawasa rkami, na timo angka so kasasagomparak ami, na bagr angka so malobay rkami, na ayon ingka so manga dato ami sa aya manggalbk iran na so kamapiyaan ami ago so Islam,

Ya **Allāh**, pakadaag angka so ronda o **Islam** sa madaag ami so manga ridoay o agama ngka sa tatap angka so manga palo ami sa maydan ago bgan ka rkami a limo a makapagintaw kami ko agama ngka ago mapakatindg ami so parinta Islamiyyah ko manga poso ami a go sii ko manga ingd ami.

Ya **Allāh**, tabangi kami ngka ko kaptadmi ami rka ago so kapiya o kapzimbaami rka, Ya Allah, pakiilayin ka rkami so bnar na dograan ka rkami so kaonoti ami ron, na pakikilalan ka rkami so batal, na dograan ka rkami so kapananggilai ami ron.

Ya **Allāh**, bgi kami ngka ko doniya sa mapiya ago sii ko akhirat sa mapiya ago lindinga kami ngka ko siksa ko naraka.

Ya **Allāh**, kalimoon ka so Nabi ami a Muhammad ago so manga pamiliya niyan ago so manga sahabah niyan sa kalangolangon iran, wal hamdulillahi rabbil alamin.

Aqimus salah.....